

Tri posljednje klavirske sonate
op.109 op.110 op.111

*Ludvig van
Beethoven*

*Klavirski resital
Milorad Jovanović*

SARAJEVO WINTER FESTIVAL 2018

*SALA DOMA ORUŽANIH
SNAGA BIH*

*PETAK 02.03.2018.
u 19.00*

ULAZ SLOBODAN

„Putuj dalje, nemoj samo učiti umjetnost, trudi se da prodreš u njenu dušu; ona to zaslužuje. Jer samo umjetnost i nauka uzdižu čovjeka do božanstva. ... Istinski umjetnik nema ponosa; on na žalost vidi da umjetnost nema granica, on nejasno osjeća da je udaljen od cilja, i mada mu se drugi možda dive, on tuguje što još nije došao tamo kamo ga vodi njegov genij kao neko daleko sunce.“

Ludvig van Beethoven, Emiliji M. u H. (Teplitz, 17.07.1812.)

„Moralni zakon u nama i zvjezdano nebo iznad nas! Kant!!!“

Ludvig van Beethoven, Zapis na papiru. (1820)

„Što se razmišljanje češće i postojanje njima bavi, dvije stvari ispunjavaju dušu uvijek novim i sve većim divljenjem i strahopoštovanjem: zvjezdano nebo iznad mene i moralni zakon u meni.

Nijednu od te dvije stvari ne smijem tražiti i naprsto prepostavljati – izvan svog vidokruga, kao obavijenu tminom ili kao smještenu u onome što je transcendentno; ja ih vidim ispred sebe i neposredno ih povezujem sa sviješću o svojoj egzistenciji ... Prvi pogled na bezbrojno mnoštvo svjetova tako reći poništava moju važnost kao životinjskog stvorenja koje materiju od koje je postalo mora vratiti planeti (samo jednoj tački u vasioni), pošto je kratko vreme (ne zna se kako) bilo snabdjeveno životnom snagom. Drugi pogled, naprotiv, beskrajno uzdiže moju vrijednost kao inteligencije, pomoću moje ličnosti, u kojoj mi moralni zakon otkriva život nezavisan od životinjstva, i čak od cijelog čulnog svijeta, bar koliko se može zaključiti iz svrhovitog određenja mog postojanja posredstvom tog zakona, određenja koje nije ograničeno na uslove i granice ovog života, već ide u beskonačnost.“

Immanuel Kant: Kritika praktičnog uma (1788)

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770–1827)

SONATA No.30 E – dur, Op.109 (1820)

I: Vivace, ma non troppo – Adagio espressivo – Tempo I

II: Prestissimo

III: Andante molto cantabile e espressivo
(Gesangvoll, mit innigster Empfindung)

Var. I: Molto espressivo

Var. II: Leggermente

Var. III: Allegro vivace

Var. IV: Un poco meno andante, cioè, un poco più adagio del tema
(Etwas langsamer als das Thema)

Var. V: Allegro, ma non troppo

Var. VI: Tempo I del tema (Cantabile)

SONATA No.31 As – dur, Op.110 (1821)

I: Moderato cantabile, molto espressivo

II: Allegro molto

III: Adagio ma non troppo – Adagio ma non troppo – Arioso dolente

IV: Fuga: Allegro ma non troppo – L'istesso tempo di Arioso –
L'istesso tempo della Fuga poi a poi di nuovo vivente – Meno allegro

Pauza

SONATA No.32 c – moll, Op.111 (1821–1822)

I: Maestoso – Allegro con brio ed appassionato

II: Arietta: Adagio molto semplice e cantabile – Variazioni: L'istesso tempo

Milorad Jovanović je učio klavir u klasama Biljane Čanković, Nedeljke Stanković, Milice Šnajder, Dubravke Jovičić i Aleksandra Serdara. Tokom školovanja i kasnije je proširivao svoje znanje na majstorskim kursevima kod Martina Berkofskog (Island), Bernarda Ringeisena (Francuska), Marine Horak (Slovenija), Ikuko Endo (Japan) i Lydie Jardon (Francuska). Pohađao je majstorske kurseve kod orguljaša Luigi Celeghina (Italija) i Jean Ferarda (Belgija), te kurseve za gradnju čembala kod Borisa Horvata (Slovenija) i Marija Bjelanovića (Srbija).

Prvi solistički koncert je održao u sali „Doma Armije” 10.12.1991. godine. Sudjelovao je u projektima francuske pijanistkinje Lydie Jardon 1998. godine i 1999. godine. Saradivao je kao umjetnički saradnik sa bas-baritonom Rudolfom Aleksandrom Šutejem i nizom mlađih umjetnika Sanelom Ređepagić, Melisom Hajrulahović, Jasminom Bašićem, Dariom Grbićem... Takođe je sarađivao u radu pjevačkih klasa Paše Gackić, Radmila Bakočević, Milice i Seada Buljubašića. U okviru Narodnog pozorišta u Sarajevu je sarađivao sa baletskim umjetnicima Minkom Kamberović i Svetlanom Afanasijevom.

Zaposlen je na Muzičkoj akademiji Univerziteta u Istočnom Sarajevu u zvanju vanrednog profesora.